

Shtator 2014

Rezultate Financiare

Gjate tremujorit te trete te vitit 2014, aktivet e ProCredit Bank pesuan renie me 3.9% krahasuar me tremuorin e dyte te vitit 2014, duke arritur ne vleren 268 milion euro. Kjo rritje lidhet ngushte me zhvillimin e financimeve nga klientet dhe jo vetem, dhe eshte ne linje me strategjine e brendshme te Bankes.

Baza e depozitave te bankes u zvogelua edhe me tej me 7.7% krahasuar me fundin e vitit, duke shenuar vleren 217 milion euro. Brenda struktures se portofolit te depozitave, pergjate vitit aktual, ndodhi nje zhvendosje nga depozitat me afat drejt llogarive te kursimit dhe llogarive rrjedhese. Portofoli bruto i kredise u zvogelua me 2.4% krahasuar me tremuorin e dyte te vitit 2014, duke arritur vleren prej 170.6 milion euro.

Te ardhurat nga interesi pesuan renie, kryesisht per shkak te ndryshimeve ne strukturat e portofolit te kredise sa i perket kategorive te klienteve dhe renies se normes se interesit mesatar te ponderuar (WAIR), si edhe per shkak te renies se cmimit te tregut ne Bono Thesari. Megjithate, kjo eshte kompensuar kryesisht me uljen e shpenzimeve per interesa per depozitat. Per vitin 2014, Banka ka gjeneruar nje fitim prej rreth 637 mije euro.

Vendosja e prioritetit te optimizimi i koston dhe rritja e eficiences, ndihmoi ne reduktimin e shpenzimeve operative me rreth 4.5%, krahasimisht me tremujorin e trete te vitit te kaluar, duke çuar ne nje permiresim te pergjithshem te raportit kosto-te ardhura ne 69.5%.

Administrimi i Rrezikut

Keshilli Drejtues ka pergjegjesine perfundimtare per te zhvilluar dhe implementuar strukturat dhe mekanizmat e duhura per te identifikuar, vleresuar dhe zvogeluar ekspozimin e bankes ndaj rrezikut. Keshilli Drejtues ka ngritur Komitetin e Administrimit te Rrezikut per te monitoruar gamen e plote te rreziqeve ndaj te cilave ekspozohet banka. Per me teper, Komiteti i Administrimit te Rrezikut ka autoritet vendimarrës ne lidhje me rrezikun.

Ne banken ProCredit Shqiperi rreziku matet dhe raportohet sipas politikave te administrimit te rrezikut, te cilat jane aprovuar nga Keshilli Drejtues i bankes. Politikat jane ne perputhje te plote me rregulloret ligjore ne fuqi ne Shqiperi dhe me kerkesat e vendosura nga Banka e Shqiperise. Politikat bazohen ne Manualin e Grupit mbi Administrimin dhe Kontrollin e Rrezikut, i cili nga ana e tij bazohet ne dokumentin udhezues te Autoritetit Mbiqyrjes Financiar Federal Gjerman

“Kerkesat Minimale per Administrimin e Rrezikut”. Banka ProCredit Shqiperi raporton rregullisht pozicionin e saj kundrejt riskut te Komiteti i Administrimit te Rrezikut te Grupit (GRMC).

Kultura e bankes ProCredit per transparencen e brendshme dhe te jashtme eshte vendimtare ne perpjekjet tona per administrimin e rrezikut. Fale procedurave tona te perkufizuara qarte dhe inkurajimit tone per nje komunikim te hapur, punonjesit tane te trajnuar me se miri jane ne nje pozicion te forte per te dalluar rreziqet dhe per te marre hapat e nevojshem per zvogelimin e tyre.

Administrimi i Rrezikut te Kredise

Kredidhenia per bizneset e vogla perben operacionin kryesor te bankes ProCredit sa i perket aktiveve te saj dhe rrjedhimisht edhe rrezikun klasik te kredise, qe nenkupton, rreziku qe huamarresit mund te mos jene ne gjendje te paguaje, eshte rreziku kryesor me te cilin perballet banka. Rreziku i kredise perben pjesen me te madhe te rrezikut ne kontekstin e llogaritjes se kapacitetit te perballimit te rrezikut.

Banka ProCredit Shqiperi ka adoptuar politika te rrezikut te kredise bazuar ne Politiken e Administrimit te Rrezikut te Kredise te Grupit ProCredit dhe Politiken e Vleresimit te Kolateralit te Grupit, te cilat se bashku pasqyrojne eksperiencen e fituar ne me shume se dy dekada operacinesh te suksesshme kredidhenie ne ekonomite ne tranzicion dhe zhvillim dhe jane ne perputhje te plote me rregulloret ne fuqi ne Shqiperi. Per cdo klient te bankes, caktohet nje limit ekspozimi kredie dhe percaktohet autoriteti vendimarrës per kredine; te gjitha vendimet per te dhene nje kredi, ose per te ndryshuar kushtet, merren nga nje komitet kredie dhe te gjitha vleresimet e rrezikut te kredise dokumentohen me kujdes.

Mbi te gjitha, banka perpiqet te ndertoje dhe ruaje marredhenie fatgjata me klientet e saj, duke u kujdesur qe te jete plotesisht ne dijeni te situates se tyre financiare dhe te mos i ngarkoje ata me me shume borxhe se sa kane mundesi te paguaje.

Rreziku i kredise zvogelohet gjithashtu nga fakti qe portofoli yne eshte shume i larmishem. Bizneset te cileve ne u sherbejme operojne ne nje game te gjere sektoresh dhe ekspozimi i tyre ndaj luhatjeve te tregut global eshte i limituar. Per me teper, pjesa me e madhe e ekspozimeve tona te kredise jane relativisht te vogla.

Duke qene se pjesa me e madhe e kredive te bankes paguhet me keste mujore, deshtimi i huamarresit per te permbushur afatin e pageses trajtohet si nje shenje fillestare e nje problemi potencial mosshlyerje dhe merr nje reagim te menjehershëm nga banka. Kur nje pagese e interesit ose principalit eshte ne vonese per me shume se 30 dite, kredia ne fjale kalon te portofoli ne rrezik (PAR>30), i cili sherben si tregues kryesor per cilesine e portofolit te kredise dhe per matjen e rrezikut klasik te kredise.

Ne tremujorin te trete te vitit 2014, portofoli i pergjithshem ne vonese i bankes PAR>30 u zvogelua nga 14.5% ne muajin Qershor 2014 ne 11.4% ne muajin Shtator 2014, vecanerisht duke qene se ndihej ende ndikimi i vazhdueshem i krizes financiare. Nje nga menytrat se si banka ProCredit kaperceu sfidat e cilesise se portofolit te shkaktuar nga kriza financiare eshte ofrimi i ristrukturimit te kredise per ata kliente te cilet vleresohen se kane potencial per te rifituar qendrueshmeri. Ristrukturimi vjen pas nje analize te hollësishme te kapacitetit pagues te ndryshuar te cdo klienti.

Vendimi per te ristrukturuar nje ekspozim kredie merret gjithmone nga nje komitet kredie dhe ka per qellim rikuperimin e plote te kredise. Banka ProCredit Shqiperi ka nje perqasje konservatore kundrejt provigjionimit te kredive te humbura. Jane vene ne dispozicion disa fonde per kredi individuale te konsiderueshme qe konsiderohen te ekspozuara ndaj rrezikut bazuar ne rezultatet e nje vleresimi te prekjes se tyre nga ky rrezik, kurse provigjionet per kredite e pacenuara, qe nuk jane te konsiderueshme individualisht, keto fonde jane llogaritur sipas normes historike te mos shlyerjes (default). Per te gjitha kredite qe nuk jane ekspozuar ndaj ndonje rreziku, jane parashikuar fonde mbulimi te bazuara ne portofol.

Ne fund te muajit Shtator 2014 raporti i mbulimit (provigjionet e kredive te humbura nen Metodologjine e Bankes se Shqiperise si nje perqindje e kredive ne vonese PAR>30) ishte 112%.

Ne parim, banka ProCredit pranon te gjitha llojet e kolateralit. Kolaterali sherben si garaci qe banka, si kreditor, te mund te rikuperoje ekspozimin e kredise dhe si motivim per huamarresin qe te paguaje ekspozimin e kredise. Vleresimi i kolateralit behet sipas Politikes se Vleresimit te Kolateralit te Grupit, i cili pasqyron eksperiencen e fituar ne me shume se dy dekada operacionesh te suksesshme kredidhenie dhe qe eshte ne perputhje me Standardet Europiane per Vleresimin e Kolateralit.

Administrimi i Rrezikut te Likuiditetit

Rreziku i likuiditetit afatshkurter specifikon rrezikun qe banka nuk do te jete me ne gjendje te permbushje plotesisht ose pjeserisht detyrimet e saj aktuale dhe te ardhshme te pagesave. Prandaj, banka duhet te ruaje gjithmone fonde te mjaftueshme likuiditeti per te permbushur detyrimet e saj, madje edhe ne periudhe stresi. Disa faktore qe jane pjese e natyrshme e modelit te biznesit te bankes kompensojne rrezikun e likuiditetit. Se pari, portofoli i kredise se bankes me larmishmerine dhe cilesine tij te larte nenkupton qe ka shume mundesi te kete fluks te parase ne hyrje. Se dyti, depozitat e klienteve tane jane perhapur pergjate nje numri te madh depozituesish ku secili ka shuma relativisht te vogla.

Per te percaktuar fuqine e likuiditetit te bankes perballe nje shoku te mundshem, banka kryen teste stresi te rregullta bazuar ne skenare te percaktuar si standard ne nivel grupi nga Politika e Administrimit te Rrezikut te Likuiditetit te Grupit. Supozimet mbi te cilat bazohen testet e stresit ndryshohen dhe pershtaten vazhdimisht per te pasqyruar kushtet e tregut. Kurdohere qe eshte e nevojshme te kapercehen mungesat e likuiditetit, banka ProCredit Shqiperi, si bankat e tjera te grupit ProCredit, mund te marre nje fond afatshkurter nga ProCredit Holding.

Administrimi i Rrezikut te Valutes

Rreziku i valutes se huaj specifikon rrezikun e ndikimeve negative ne rezultatet financiare te bankes dhe mjaftueshmerine e kapitalit te shkaktuar nga ndryshimet ne kurset e kembimit. Banka ProCredit Shqiperi ka nje nivel te ulet ekspozimi ndaj rrezikut te valutes pasi ajo nuk hyn ne pozicione te hapura valutore spekulative, dhe as nuk angazhohet ne transaksione qe rrjedhin prej tyre. Rreziku i valutes administrohet ne perputhje me Politiken e Administrimit te Rrezikut te Valutes se Huaj dhe rregulloret e Bankes se Shqiperise mbi administrimin e rrezikut te valutes se huaj. Banka monitoron vazhdimisht levizjet e kursit te kembimit dhe tregjet e valutes se huaj dhe menaxhon pozicionet e saj valutore ne baze ditore. Teste stresi kryen rregullisht per te vleresuar ndikimin e levizjeve te kursit te kembimit te pozicionet e hapura valutore (OCP) ne cdo valute

Administrimi i Rrezikut te Normes se Interesit

Rreziku i normes se interesit specifikon rrezikun qe levizjet ne normat e interesit te tregut do te ndikojne negativisht vleren ekonomike te bankes si dhe fitimet e saj nga interesi dhe ne fund dhe vete kapitalin. Rreziku i normes se interesit administrohet ne perputhje me Politiken e Administrimit te Normes se Interesit dhe udhezuesin e Bankes se Shqiperise mbi administrimin e rrezikut te normes se interesit ne librin bankar. Gjate vitit 2014 normat e interesit shfaqen nje tendence renie graduale. Ekspozimi ndaj rrezikut te normes se interesit matet nepermjet nje analize te hendekut te maturimit. Testet e stresit kryen per te matur dhe analizuar ndikimin e ndryshimeve te normave te interesit ne vleren ekonomike dhe te ardhurat nga interesat. Si nje mase per te zvogeluar rrezikun e normes se interesit, banka ProCredit ndjek si politike terheqjen e financimeve afatgjate me norme fikse dhe ofron kredi me norma interesi te ndryshme, duke i lejuar bankes te rrise (ose zvogeloje) normat ne perputhje me ndryshimet ne normat e interesit te tregut.

Administrimi i Rrezikut Operacional dhe Mashtrimit

Rreziku operacional perkufizohet si rreziku i humbjes qe vjen si rezultat i proceseve te brendshme te papershtatshme ose te pakryera, nga njerezit dhe sistemet, apo edhe nga ngjarje te jashtme. Ky perkufizim perfshin si rrezikun ligjor, ashtu edhe ate qe lidhet me reputacionin e bankes. Politika e rrezikut operacional e bankes ProCredit Shqiperi eshte ne perputhje te plote me rregulloret e Bankes se Shqiperise per administrimin e rrezikut operacional, me Politiken e Rrezikut Operacional te Grupit, si dhe me Politiken e Grupit per Parandalimin e Mashtrimit. Per te minimizuar rrezikun operacional dhe rrezikun e mashtrimit, te gjitha proceset dokumentohen me saktesi dhe u nenshtrohen mekanizmave efikase te kontrollit. Pershkrimet e punes jane te plota, detyrat jane te ndara ne menyre strikte dhe eshte shmangur varesia nga individe kyç. Gjate rekrutimit, banka i kushton vemendje te veçante integritetit personal, nje cilesi qe perforcohet permes zbatimit strikt te kodit te sjelljes se bankes dhe permes programeve gjithepershiresë te trajnimit te hartuara per te promovuar nje kulture transparence dhe ndergjegjesimi per rrezikun.

Çeshtjet e rrezikut operacional rishikohen nga Komiteti i Rrezikut Operacional, i cili eshte nje nenkomitet i Komitetit te Administrimit te Rrezikut, i cili, gjithashtu, drejtohet nga nje anetar i Drejtorise Ekzekutive. Ai ka per qellim te percaktoje politika per rreziqet qe lidhen me njerezit, rreziqet qe lidhen me proceset, rreziqet qe lidhen me teknologjine e informacionit dhe sistemet, rreziqet e jashtme dhe aspekte te tjera te rrezikut operacional, si dhe te monitoroje respektimin e ketyre politikave. Ai, gjithashtu, diskuton edhe hedhjen e te dhenave te rendesishme ne Bazen e te Dhenave te bankes per Ngjarjet e Rrezikut.

Baza e te dhenave te te gjithë grupit per Ngjarjet e Rrezikut (RED) siguron qe rreziqet operacionale dhe ato te mashtrimit te adresohen sistematikisht dhe me transparence dhe qe te gjitha hapat korrigjuese apo parandaluese te dokumentohen qarte dhe te jene te aksesueshme per kontrollin nga niveli menaxhues, si ne nivel banke, ashtu edhe ne nivel grupi. Punonjesve u kerkohet qe te raportojne te gjitha ngjarjet qe perfaqesojne nje humbje faktike apo te mundshme prej me shume se 100 Eurosh, duke perdorur nderfaqen e RED. Ngjarje te raportuara qe permbajne rreziqet me te shtrira, dhe qe konsiderohen si ngjarjet me me shume gjasa per t'u perseritur, i nenshtrohen nje analize te thelle nga Komiteti i Rrezikut Operacional, i cili me vone propozon masat e pershtatshme parandaluese.

Nje aspekt kyç i administrimit te rrezikut eshte kultura e rrezikut te institucionit, e cila u perçohet te gjithë punonjesve permes trajnimeve sistematike. Si pjese e trajnimit te tyre fillestar, te gjithë anetareve te rinj te stafit u mesohet se si ta dallojne dhe ta shmangin rrezikun operacional dhe ate te mashtrimit dhe si te ruajne sigurine e informacionit.

Mjaftueshmeria e Kapitalit

Mjaftueshmeria e kapitalit te bankes llogaritet çdo muaj dhe i raportohet si Drejtorise Ekzekutive, ashtu edhe Bankes se Shqiperise dhe Komitetit te Administrimit te Rrezikut te Grupit, se bashku me parashikimet aktuale per te siguruar perputhshmerine ne te ardhmen me kerkesat per mjaftueshmerine e kapitalit.

Edhe ne kete aspekt, mbeshtetja e forte e aksionereve tane i ka dhene mundesi bankes qe te ruaje nje nivel komod kapitali. Me 30 Shtator 2014, raporti i mjaftueshmerise se kapitalit (kapitali i nivelit 1 dhe nivelit 2 / asetet e ponderuara me rrezik) ishte ne nivelin e 14.92% (Metodologjia e Bankes se

Shqiperise), mjaft lart ne krahasim me standardin minimal te te gjithë grupit, qe eshte 12% dhe qe eshte ne te njejten kohe edhe minimumi i kerkuar ne vend.

Objektivat e bankes ne administrimin e kapitalit, qe eshte nje koncept me i gjere sesa 'equity' sa i perket bilancit, jane:

- te veproje ne perputhje me kerkesat per kapital te vendosura nga Banka e Shqiperise;
- te mbroje mundesine e bankes per te vazhduar si nje pune ne proces, ne menyre qe ajo te mund te vazhdoje t'u ofroje fitime aksionereve dhe perfitime aktoreve te tjere te interesuar; dhe
- te ruaje nje baze te forte kapitali per te mbeshtetur zhvillimin e biznesit te saj.

Mjaftueshmeria e kapitalit dhe perdorimi i kapitalit rregullator monitorohen çdo dite nga niveli menaxhues i Bankes, duke perdorur teknika te bazuara ne udhezimet e hartuara nga Komiteti i Bazelit dhe Direktivat e Komunitetit European, siç jane vene ne zbatim nga Banka e Shqiperise, per qellime mbikeqyrese. Informacioni i kerkuar depozitohet ne Banken e Shqiperise çdo tre muaj.

Aktivitet e ponderuara me rrezik maten permes hierarkise se kater ponderimeve te rrezikut te klasifikuara sipas natyres— dhe duke reflektuar nje perlllogaritje te rrezikut te kredise, tregut dhe rreziqeve te tjera qe shoqerojne— çdo aktiv dhe kunderparti, duke marre parasysh çdo kolateral apo garanci te pranueshme. Nje trajtim i ngjashem eshte miratuar edhe per ekspozimin e zerave jashte bilancit, me disa pershtatje per te reflektuar natyren me rastesore te humbjeve te mundshme.

Banka e ka zbatuar Metodologjine sipas Rregullores se Keshillit Mbikeqyres te Bankes se Shqiperise per Mjaftueshmerine e Kapitalit, miratuar me Vendimin Nr.58, date 05.05.1999, ndryshuar se fundmi me Vendimin Nr.26, date 27.03.2013 te Keshillit Mbikeqyres te Bankes se Shqiperise.

Banka e Shqiperise kerkon nga çdo banke apo Grup bankar: (a) te mbaje nivelin minimal te kapitalit rregullator prej 1 miliard leke (b) te ruaje nje raport total rregullator me asete te ponderuara me rrezik ('raporti i Bazelit') ne nivelin e pranuar nderkombetarisht prej 12% ose me lart, dhe qe Banka te veproje ne perputhje me keto kerkesa.

Kapitali rregullator i Bankes ndahet ne dy nivele:

1 Kapitali i nivelit 1: kapitali aksioner (shuma neto e çdo vlere te regjistruar te aksioneve te thesarit), fitimi i mbajtur dhe rezervat e krijuara nga pervetesimet e fitimeve te mbajtura; dhe

2 Niveli 2 i kapitalit: kapitali i kredive te varura kualifikues, fondet kolektive te mbulimit te rrezikut dhe fitimet e perealizuara qe krijohen nga vleresimi i drejte i kapitalit (equity) dhe instrumenteve te borxheve te mbajtura ne dispozicion per shitje.